

Suomi maailman kärjessä

Maakuvatyötä informaattikkojen voimin

Suomi 100 -juhlavuotena Tilastokeskus julkaisi listan kansainvälisistä vertailuista, joissa Suomi on kärkisijoilla. Tasavallan presidentin siteerattua listaa se levisi nopeasti mediaan ja listalle tuli myös kansainvälistä huomiota. Kun teimme listaa tilastotietopalvelussa, emme osanneet aavistaa, miten iso maakuvatyö tuli tehtyä.

TEKSTI: LAURA KARPPINEN

Vuonna 2016 aloimme valmistella pienessä projektiryhmässä sitä, miten Tilastokeskus huomioisi Suomi 100 -juhlavuoden. Ideoiden keräämistä varten järjestimme henkilöstölle ideointikilpailun. Saimme monia hyviä ehdotuksia, joista valitsimme kaksi toteutettavaksi: keräisimme listan asioista, joissa Suomi erityisen hyvä, ja tekisimme tilastolukuihin perustuvan vertailun siitä, miten Suomi on kehittynyt. Molemmat toteutettiin tilastotietopalvelun ja Tilastokirjaston informaattikkojen voimin, ja molemmista tuli hyvin suosittuja.

Kun aloimme kerätä Marketta Lukkarin kanssa Suomen hyviä sijoituksia kansainvälisissä vertailuissa, mielessä olivat ensin lasten hyvinvointi, lukutaito ja tasa-arvo. Tilastotietopalvelussa työskentelevinä olimme tottuneet kaivamaan erilaisia tilastolähteitä, ja niitä nyt toden teolla kaiveltiin. Tilastoalan kansainvälisten organisaatioiden tilastoista löytyi monia hyviä vertailutilastoja, mutta lisäksi tutustuimme laajaan joukkoon erilaisten muiden organisaatioiden vertailuja. Häkellyimme itsekin: miten monessa vertailussa olemmekin kärkisijoilla!

Presidentti tarttui listaan

Saimme listan julkaisua vaille valmiiksi ja lähetimme sen talon kääntäjille. Vain muutamaa päivää aiemmin, kun meidän oli tarkoitus julkaista lista verkkosivuillamme, huomasin eräänä aamuna Twitteristä, että tasavallan presidentti pitäisi reilun tunnin päästä tiedotustilaisuuden Suomen juhlavuodesta ja linnan juhlista. Juhlien teemana olivat Suomen vahvuudet. Niitä jos jotakin listamme sisälsi! Lähetin siltä istumalta listamme tasavallan presidentin kansliaan ja kerroin, että aiomme Tilastokeskuksessa julkaista pitkän listan Suomen vahvuuksista muutaman päivän päästä.

Pian soi puhelin. ”Saako presidentti käyttää listaa tiedotustilaisuudessa?” Tietenkin!

”Tämä pinkka paperia tässä”, sanoi presidentti Niinistö hetkeä myöhemmin tiedotustilaisuudessa ja näytti lähettämääni listaa kameroille, ”se on referaatti kansainvälisistä tutkimuksista, miten Suomi on menestynyt.”

Presidentti siteerasi muutamia keskeisiä sijoituksia listasta: ”Lähdetään tästä nyt vähän katselemaan. Suomi on maailman

vakain valtio. Suomi on maailman turvallisin maa. Suomessa on maailman paras hallinto. Suomessa on maailman riippumattomin oikeuslaitos.”

Pian tiedotustilaisuuden jälkeen sain toisen puhelun, jossa pyydettiin aikaistamaan listan julkaisua. Se olisi hyvä saada verkkoon heti. Minulla oli silloin rajalliset verkkojulkaisu-oikeudet ja pyysin apua kollegaltani. ”Ehtisitkö auttaa? Tämä lista pitäisi saada nyt julkaistua. Presidentti pyysi.” Työkaverini auttoi, ja vasta kun lähetin linkin presidentin kansliaan hän tajusi, että pyyntö oli oikeasti tullut korkealta taholta. Hän luuli, että olin vain vitsaillut.

Kun presidentti jakoi linkin listamme sosiaalisessa mediassa, sivulle tuli pienessä hetkessä kymmeniä tuhansia kävijöitä. It-puolellamme ihmeteltiin, onko kyseessä hyökkäys sivuille. Ei, vahvuudet vain kiin-

nostivat kansaa ja mediaa.

Tilastokeskuksessa on onneksi omat ruotsin ja englannin kielen kääntäjät, ja he ahkeroivat listan käännökset saman päivän aikana valmiiksi. Etenkin englanninkieliselle sivulle tuli myöhemmin yllättävän paljon kävijöitä, ja maailmanpolitiikan käänteetkin ovat myöhemmin näkyneet sivun käyttömäärissä.

Päätimme päivittää ja laajentaa listaa koko juhlavuoden ajan. Listaa työstävä työporukka tietopalvelussa laajeni, ja kysyimme apua myös muilta virastoilta kuten Opetushallituksesta ja Suomen

ympäristökeskukselta. Lista laajeni satakohtaiseksi – sadan vuoden kunniaksi.

Lopetimme listan päivittämisen Suomen 100-vuotisjuhlavuoden päättyessä. Kysyntää Suomen menestys-sijoituksille on silti riittänyt. Ilahduimme kovasti, kun eri alojen asiantuntijat

kokosivat Juho Saaren johdolla kirjan Hyviä uutisia Suomesta. Se avaa pelkkiä listasijoituksia tarkemmin Suomen vahvuuksia ja kehitystä. ■

Kirjoittaja työskenteli Suomi 100 -juhlavuoden aikaan Tilastokeskuksen tietopalvelussa tietoasiantuntijana.

stat.fi/suomimaailmankarjessa
stat.fi/vuosisadanvertailut